

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 2 mars 1906, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner dels med förslag till lag om ändrad lydelse af 42, 44 och 61 §§ i lagen den 28 juni 1895 om aktiebolag samt till lag om ändrad lydelse af 25, 27 och 43 §§ i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, dels med förslag till lag om ändrad lydelse af 36, 38, 57, 86, 88 och 114 §§ i lagen den 24 juli 1903 om försäkringsrörelse, dels ock med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag samt till lag om ändring i vissa delar af lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag.

Genom särskilda propositioner, n:is 31, 32 och 33, af den 26 januari 1906, hvilka af båda kamrarna blifvit till lagutskottet hänvisade, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionerna bilagda utdrag af i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

1:o) Lag om ändrad lydelse af 42, 44 och 61 §§ i lagen den 28 juni 1895 om aktiebolag.

Härigenom förordnas, att 42, 44 och 61 §§ i lagen den 28 juni 1895 om aktiebolag skola erhålla följande ändrade lydelse:

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 7 Saml. 17 Häft. (N:o 18.)

42 §.

Fullmakt eller afhandling, som för aktiebolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

44 §.

Ej må prokurist för aktiebolag antagas.

61 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 42 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

2:o) Lag om ändrad lydelse af 25, 27 och 43 §§ i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet.

Härigenom förordnas, att 25, 27 och 43 §§ i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet skola erhålla följande ändrade lydelse:

25 §.

Fullmakt eller afhandling, som för förening skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma.

Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för föreningen utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

27 §.

Ej må prokurist för förening antagas.

43 §.

Under likvidation skall föreningens firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 25 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under föreningens bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under föreningens likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

3:o) Lag om ändrad lydelse af 36, 38, 57, 86, 88 och 114 §§ i lagen den 24 juli 1903 om försäkringsrörelse.

Härigenom förordnas, att 36, 38, 57, 86, 88 och 114 §§ i lagen den 24 juli 1903 om försäkringsrörelse skola erhålla följande ändrade lydelse:

36 §.

Fullmakt eller afhandling, som för försäkringsaktiebolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

38 §.

Ej må prokurist för försäkringsaktiebolag antagas.

57 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 36 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

86 §.

Fullmakt eller afhandling, som för ömsesidigt försäkringsbolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med ut sättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Firman skall, där ej annorlunda blifvit bestämdt, tecknas af styrelsens alla ledamöter gemensamt.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

88 §.

Ej må prokurist för ömsesidigt försäkringsbolag antagas.

114 §.

Där ej annat föränledes af bestämmelserna i 139—144 §§, gälle om likvidatorers befogenhet att företräda bolag och deras skyldigheter

i tillämpliga delar hvad angående styrelse är stadgadt, dock äge likvidatorer ej, utan särskildt, af bolaget erhållet bemyndigande, afyttra dess fasta egendom annorledes än genom försäljning å offentlig auktion.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 86 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

4:o) **Lag om ändring i vissa delar af lagen den 18 september 1903
angående solidariska bankbolag.**

Häriigenom förordnas, att 33 § i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag skall upphöra att gälla samt att 31, 32 och 56 §§ i samma lag skola erhålla följande ändrade lydelse:

31 §.

Bankbolag äge bemyndiga jämväl annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma. Ej må sådant bemyndigande lämnas af styrelsen utan bolagets uppdrag.

Om inskränkning i bemyndigande, som här afses, gälle hvad i 30 § 2 mom. är stadgadt.

32 §.

Fullmakt eller afhandling, som för bankbolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

56 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 32 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

**5:o) Lag om ändring i vissa delar af lagen den 18 september 1903
angående bankaktiebolag.**

Härigenom förordnas, att 30 § i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag skall upphöra att gälla samt att 28, 29 och 53 §§ i samma lag skola erhålla följande ändrade lydelse:

28 §.

Bankaktiebolag äge bemyndiga jämväl annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma. Ej må sådant bemyndigande lämnas af styrelsen utan bolagets uppdrag.

Om inskränkning i bemyndigande, som här afses, gälle hvad i 27 § 2 mom. är stadgadt.

29 §.

Fullmakt eller afhandling, som för bankaktiebolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

53 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 29 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

De i förevarande propositioner innefattade lagförslag äro, såsom framgår af det vid propositionen n:o 31 fogade statsrådsprotokoll för den 2 december 1905, föranledda dels af Riksdagens till Kungl. Maj:t aflåtna skrifvelse af den 7 maj 1902, däri Riksdagen med anledning af en inom Första Kammaren väckt motion anhöll, det täcktes Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida och i hvad mån ändrade bestämmelser angående behörigheten att inför domstolar och andra myndigheter föra talan för aktiebolag och registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet vore af behovet påkallade, samt för Riksdagen framlägga de förslag till lagändringar i sådant syfte, hvartill förhållandena kunde gifva anledning, dels ock af en utaf styrelsen för Stockholms köpmannaförening redan tidigare hos Kungl. Maj:t gjord framställning, huruvida icke lagen om aktiebolag kunde ändras därhän, att den eller de personer, som ägde teckna bolagets firma, jämväl tilldelades befogenhet att förordna ombud att å bolagets vägnar söka, kära och svara inför domstol.

Sedan i anledning af dessa framställningar förslag till ändringar uti de särskilda lagarne om aktiebolag, om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, om försäkringsrörelse, om solidariska bankbolag och om bankaktiebolag utarbetats inom en särskildt för revision af aktiebolagslagen tillsatt kommitté, samt berörda lagförslag sedermera inom justitiedepartementet hufvudsakligen i formellt hänseende blifvit omarbetade, hafva de sålunda omarbetade lagförslagen undergått grundlagsenlig granskning inom högsta domstolen. Mot desamma därvid framställda erinringar föranledde några mindre jämkningar i förslagen, hvarefter beslöts aflåtande till Riksdagen af nu förevarande propositioner.

Beträffande de ifrågasatta ändringarna i aktiebolagslagen går Kungl. Maj:ts förslag ut därpå att, utan inskränkning af den styrelsen för sådant bolag nu tillkommande befogenhet att för bolaget förordna ombud, i lag fastslå, att fullmakt, som på sätt i 42 § nu finnes stadgadt om afhandling, som för bolaget ingås, utfärdats af den eller de

styrelseledamöter, som äga teckna bolagets firma, innefattar fullt bevis om ombudets behörighet att föra bolagets talan. För sådant ändamål har föreslagits, att åt nämnda lagrum gifves sådan lydelse, att stadgandet uttryckligen omfattar jämväl fullmakt. Då af det grundläggande stadgandet om styrelse i 40 § torde med tillräcklig tydlighet framgå, att styrelsen representerar bolaget och således äger fatta beslut om förordnande af ombud att å bolagets vägnar söka, kära och svara så ock eljest bolagets talan föra, samt bibehållandet af det särskilda stadgandet härom i 44 § möjligen kunde verka vilseledande, har sistberörda stadgande ansetts böra utgå. Den ändrade lydelsen af 42 § har för-anledt en jämkning af ordalagen jämväl i 61 §.

Motsvarande ändringar hafva ifrågasatts jämväl i de öfriga i propositionerna berörda lagarna, och då i anslutning härtill föreslagits, att första punkten af 33 § i lagen angående solidariska bankbolag samt första punkten af 30 § i lagen angående bankaktiebolag upphävas, har det återstående stadgandet i dessa §§ ansetts böra flyttas till 31 § i den förra och 28 § i den senare lagen samt dessa lagrum gifvas en därefter jämkad affattning.

Mot de sålunda föreslagna lagändringarna har utskottet i sak icke funnit något att erinra.

Beträffande lagförslagets formella affattning har utskottet, vid granskning, icke funnit annat att erinra, än att utskottet till undvikande af luckor i lagen angående solidariska bankbolag och lagen angående bankaktiebolag ansett sig böra föreslå, att i förslaget om ändring i vissa delar af förstnämnda lag 32 § uppdelas i två paragrafer, hvarvid första stycket betecknas med 32 § och andra stycket med 33 §, samt att i förslaget om ändring i vissa delar af lagen angående bankaktiebolag liknande uppdelning sker i fråga om 29 §, så att första stycket däraf betecknas med 29 § och andra stycket med 30 §.

En sådan uppdelning af ifrågavarande §§ torde äfven föranleda en jämkning af ordalagen i 56 § i förstnämnda lagförslag och i 53 § i det senare förslaget samt en motsvarande ändring i ingressen till berörda två lagförslag.

På grund af det anförda får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen måtte antaga de i propositionen n:o 31 innefattade förslag till

1:o lag om ändrad lydelse af 42, 44 och 61 §§ i lagen den 28 juni 1895 om aktiebolag, och

2:o lag om ändrad lydelse af 25, 27 och 43 §§ i

lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet,

att Riksdagen jämväl måtte antaga det i propositionen n:o 32 innefattade förslag till

3:o) lag om ändrad lydelse af 36, 38, 57, 86, 88 och 114 §§ i lagen den 24 juli 1903 om försäkringsrörelse;

samt att Riksdagen, under förklarande, att de i propositionen n:o 33 innefattade lagförslag icke kunna i oförändradt skick bifallas, ville i anledning af propositionen för sin del antaga

4:o) följande

L a g

om ändrad lydelse af 31, 32, 33 och 56 §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag.

Häri genom förordnas, att 31, 32, 33 och 56 §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag skola erhålla följande ändrade lydelse:

31 §.

Bankbolag äge bemyndiga jämväl annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma. Ej må sådant bemyndigande lämnas af styrelsen utan bolagets uppdrag.

Om inskränkning i bemyndigande, som här afses, gälle hvad i 30 § 2 mom. är stadgad.

32 §.

Fullmakt eller afhandling, som för bankbolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

33 §.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

56 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 32 och 33 §§ finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

och 5:o) följande

L a g

om ändrad lydelse af 28, 29, 30 och 53 §§ i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag.

Härigenom förordnas, att 28, 29, 30 och 53 §§ i lagen den 18 september 1903 angående bankaktiebolag skola erhålla följande ändrade lydelse:

28 §.

Bankaktiebolag äge bemyndiga jämväl annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma. Ej må sådant bemyndigande lämnas af styrelsen utan bolagets uppdrag.

Om inskränkning i bemyndigande, som här afses, gälle hvad i 27 § 2 mom. är stadgadt.

29 §.

Fullmakt eller afhandling, som för bankaktiebolag skriftligen utfärdas, skall undertecknas å dess vägnar och med utsättande af dess firma. Vid firmateckning skola de, som äro berättigade att teckna firman, jämväl underskrifva sina namn.

30 §.

Är fullmakt eller afhandling, som för bolaget utfärdas, ej behörigen underskrifven å dess vägnar, svare de, som handlingen underskrifvit, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld, för hvad på grund af fullmakten eller genom afhandlingen slutits.

53 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 29 och 30 §§ finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af fullmakt eller afhandling, som under bolagets bestånd å dess vägnar utfärdas, så ock om påföljd för försummelse härutinnan äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

Stockholm den 2 mars 1906.

På lagutskottets vägnar

C. A. SJÖCRONA.
